

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Upravištvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljeni pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Bokopisi

dopisov se ne vračajo.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2 50.

Upravištvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četverestopne petil vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških traikah.

GORICA

Št. 59.

V Gorici, v torek dne 26. julija 1910.

Leto XII.

K vprašanju uravnave kolonskih razmer v Goriško-Gradiščanski.

Ministersko predsedstvo je razposlalo ta le komuniké:

Sledeč mnogim vspodbudam in razpravam v jednem parlamentariških odsekov, je v letu 1907 tedanji minister za poljedelstvo poslal dvornega svetnika profesorja dra. Schullern-a na Goriško-Gradiščansko, da tam prouči delne najeminske pogodbe, ki se jih na kratko označa kakor kolonske pogodbe. V spremstvu nekega funkcionarja okrajnega glavarstva je ta učenjak prepotoval ozemlje, ki prihaja tozadevno v poštev, ter nabiral potrebne poizvedbe o resničnih razmerah. Da si pridobi nepristransko sodbo, je povsodi prihajal, ne da bi bil poprej napovedal svoj prihod. Zadobil si je informacij iz vseh interesiranih krogov in vrhu tega vedno povdarjal, da njegova naloga je le ta, da nabira poročila, ne da bi se iz tega smelo izvajati kakoršna sibi pričakovanja. O vseh svojih poizvedb je dvorni svetnik pl. Schullern podal obsežno tiskano poročilo, proti katerega vsebini — kolikor znano — ni bilo oporekanj.

Ker je iz teh poizvedb izhajalo, da je kolonsko razmerje tekom časa tu pa tam zadobilo forme, ki ne utegnejo povsipeševati deželne kulture, in da se v gotovih slučajih dogajajo tudi zlorabe, so v ministerstvu za poljedelstvo izdelali zakon, ki stremi za tem, da se ob kolikor le možni svobodi za sklepanje pogodb odpravijo oni zli učinki in neprilicnosti.

Zato se tudi ne nanaša na najeminske pogodbe v obče, ampak le na delne najeminske pogodbe. Načrt je bil podrobno proučen skupno s 6 državnimi poslanci dežele, večkrat spremenjen, a potem predložen v ministerijelno posvetovanje. Kakor referentski načrt je bil končno predmetom razprave posebne odbora, sestavljenega v Gorici. Kolikor znano, obstoje razun tega tudi pri deželnem odboru izdelani načrti, kar

pač dokazuje, da se od mnogih strani priznava potreba reforme toliko formalne, kolikor materialne strani kolonstva. —

V maju t. l. pa je dvorni svetnik pl. Schullern na prošnjo „Svobodne zveze za državno znanstveno nadaljno izobraževanje“ pred svojim odhodom v Primorje na dunajskem vseučilišču predaval o kolonstvu in podal kratek posnetek iz poročila o svojem potovanju ter je opozarjal toliko na razveseljive, kolikor na žalostne pojave. Gotove služaje škodljivega izrabljanja te institucije je omenjal kakor le skrajno izjemne slučaje. Predavatelj pa je tudi naglašal, da v mnogočem kažejo razmere še patrijarhalničen značaj, ali pa se nahajajo v razveseljivem prehodnem procesu. — Sicer pa se je dvorni svetnik pl. Schullern omejal na to, da je naglašal tista določila kolonskih pogodb, ki so — ako se sploh nahajajo v pogodbah in jih posestniki porablajo — po njegovem mnenju škodljiva in zato tudi nedopustna — torej tista določila, proti katerim se omenjeni zakonski načrt obrača v prvi vrsti.

Potem pa so brez njegove vednosti prišla v razne liste poročila o njegovem predavanju, ki pa seveda — ker so bila na kratko stisnjena in so naglašala le, kar je bilo novega in interesantnega — niso mogla podati jasne slike, ali pa so v mnogih slučajih vsebovala direktno krivo razumljenih podatkov.

Posledica temu je bila, da se je udeleženi posestniških krogov polastilo veliko razburjenje, ki se je pojstrilo še s tem, da so od drugih strani to stvar od čisto stvarne jej podlage potisnili v politično strugo ter jo tako odtegnili čisto stvarnemu razpravljanju. S tem pa je prišlo zopet razburjenje tudi med kolone, in so menda sledila navskrižja.

V interesu stvari treba to najbolj obžalovati — in to tem bolj, ker se s tem približuje nevarnost, da bi reformna akcija začela zastajati na veliko škodo deželne kulture, vseh prizadetih krogov, veleposestnikov in kolonov. To reformno akcijo si je ministerstvo za poljedelstvo

s svojimi uradniki mislilo in jo vodilo izključno v tem smislu. Najbolji dokaz za to je okolnost, da so tozadevni zakonski načrt v svrhu posvetovanja pribičili vsem možnim faktorjem, ter da je bil tudi nedavno temu kakor neobvezen referentov načrt podan goriškemu odboru na razpravo. Temu odboru so pa sicer gotovo predloženi tudi drugi načrti. Hudo razburjenje, ki se je pojavilo v seji veleposestnikov v Gorici dne 10. t. m., se daje pojasniti z napačnimi domnevanji, ki naj jih pa ta le izvajanja popravijo. Kar se ima zgoditi, naj se zgodi kolikor le možno v sporazumljenju vseh prizadetih krogov in na korist obeh interesiranih skupin, ne pa jedne same!

Poglavje o učiteljstvu.

V zadnjih letih prihaja iz učiteljsišča vedno več izprašanih učiteljskih kandidatov. Še pred kakimi desetimi leti je bilo pomanjkanje učiteljev precej izdatno, a dandanes so zasedena že skoraj vsa učiteljska mesta. Posebno dobro je priskrbljen goriški okraj.

Banjške planote in v naš okraj spadajočih kanalskih hribov so se še pred nedavnim časom ogibali celo začetniki in stalo je mnogo prigovarjanja, predno je bilo mogoče spraviti v te kraje vsaj kakega izmed mladih učiteljev. Tudi ti so se držali le malo časa in si že po enem ali dveh letih pomagali v bližino mesta.

O zaporedni menjavi učiteljev bi nam znale potožiti vasi Lom, Kal, Banjšice, Lokovec, Srednje in druge. Seveda se tega ne more odobravati iz učnega stališča in gotovo, da bi si pridobili nadarjeni otroci naših vilih hribovcev v šoli mnogo več za življenje potrebnih naukov, ako bi se odpravila vedna menjava učnih moči.

Zdi se nam, da korakamo v tem oziru proti boljšim časom. Potrebno število učiteljev v našem okraju bo kmalu krito in s tem preseljevanje učiteljev vsaj omejeno, če ne končano.

Velika krivda radi sedanjih zmešnjav pada seveda na naš okr. šol. svet, o čemur bomo govorili v eni poznejših številke. Za danes se nam je baviti z drugim vprašanjem,

ki se ima rešiti v doglednem času in zaveda v živo z nami misleče učiteljstvo, pa tudi naše ljudstvo:

Nasa dolžnost je, opozoriti pravočasno merodajne faktorje na opravičene zahteve našega ljudstva in v ta namen pišemo naslednje vrstice:

Že dve leti opazamo namreč pri nastavljanju učiteljstva, da oddaja okr. šol. svet v našem okraju službe le takim prosilcem, ki so pokazali že za časa dijaške dobe svojo odločno liberalno mišljenje. S tem hočejo spraviti nekateri gospodje v naš okraj kolikor le mogoče mnogo liberalnih učiteljev, ki naj bi zvesto služili za priganjače ljudstva v liberalni tabor.

Ti gospodje dobro vedo, da bodo čez par let zasedena vsa učiteljska mesta goriškega okraja, zato hite kolikor mogoče z invazijo liberalnega učiteljstva.

Dve leti smo že to opazovali in mirno gledali, a danes smo prisiljeni spregovoriti v tem oziru resno besedo.

Liberalnih učiteljev imamo v okraju že več kot preveč — zato dovolj s protežiranjem ljudi takega kalibra. Gospodje pri okr. šol. svetu naj bodo previdni pri oddajanju služb v seji, ki se ima v kratkem vršiti.

Kakor slišimo, se imajo letos nastaviti na novo 4 učitelji. Pravočasno povemo, da nikakor ne trpimo, da bi se uganjala ob tej priliki taka politika, kakor dosedaj. Uprašamo na tem mestu, zakaj so se v zadnjih dveh letih zapostavili taki prosilci, o katerih se je slutilo, da utegnejo biti našega mišljenja? Načelo pravičnosti in nepristranosti ni k temu gotovo nikogar sililo. Ali se res dobe pri okr. šol. svetu ljudje, ki hočejo na izzivalni način vzbuditi v ljudskih vrstah vero v pristranost tega urada? Dokazi za to se množijo in danes lahko rečemo, da jih imamo že dovolj.

Še enkrat povemo, da hočemo v okr. šol. svetu pravičnosti in nepristranosti. To zahtevamo v imenu našega ljudstva, to zahtevamo v imenu dobre stvari, to zahtevamo, ker ne trpimo, da bi se na račun naših davkoplačevalcev sejla na umeten način prepri v našem okraju.

Letošnja nameščenja hočemo imeti pod strogo kontrolo in opozarjamo na to že sedaj visokorodnega gospoda grofa Attemsa in gospoda nadzornika Finžgerja.

Bog ne daj, da slepec izpregleda.

Bolgarski: Aleks Kostantinov.

(Dalje.)

II.

Konzul ni poslal Slavka takoj v tujino, ker ga ni hotel odtrgati od rodne grude, nego ga je pustil celih pet let v bolgarski učilnici. Od časa do časa ga je priganjal, naj piše roditeljem, in priložil je pismu tudi kak dar. Ko je bil dovršil bolgarsko učilišče, ga je poslal v inozemstvo, da nadaljuje svoje študije. Nastanil ga je v nekem vzgojevališču in ga dal zapisati v gimnazij (latinske šole). Obekli so Slavka v kroj (uniformo) s zlatimi gumbami, dali ga fotografirati in poslal je ta svetlopis roditeljem. To je bila radost in ponos za ta bedne seljane, gledali so ter poljubljali sliko, in jo pokazali vsakemu, ki je šel mimo.

Slavko se je podpisoval izprva: „Vaš pokorni sin — Slavko“ in opisoval je na dolgo in široko svoje življenje v penziju (zavodu). Pozneje pa je pisal bolj na kratko

in suho in se podpisoval: „Vaš sin Edvard“. Še kasneje so bila pisma bolj in bolj redka. Nazadnje, ko je bil vstopil v institut za vzhodne jezike, se je oglašil s pisemcem z nekoliko vrstami in podpisom: „Vaš Ed. Belokrvski“. Potem niso čuli ničesar več o njem... In glej, kaj se je zgodilo: Slavko se je vrget z glavo navzdol v kipeče morje šumnega, gostoljubnega društva, in ko so ga vrgli valovi na breg, je čutil, da ga deli celo morje od nekdanjosti. — Mislil je, da je — aristokrat...

Gospod Belokrvski je dokončal institut. Konzul se je bil že postaral, ali vzdrževal ga je do zadnjega v zavodu in naposled mu je priskrbel dovoljna sredstva ter mu priporočil, naj se vrne nazaj v domovino. Ali Belokrvski ni poslušal tega sveta in zahteval je še nekolikokrat denarja od svojega do brotnika. Ta pa mu odgovori, da mu hoče pomagati samo pod pogojem, da se vrne v svojo domovino: Tedaj pa mu napiše naš diplomat grobo pismo ter mu naznani, da pretrga z njim nadaljno zvezo. Ali konzul tudi tu ni izgubil srčnosti; služil je dolgo časa na vzhodu in je poznal grobost in neolikarost vzhodnih ljudi: in da bi izpolnil svojo dolžnost do konca, upotrebil je svoj upliv

in oskrbel Belokrvskemu mesto v neki opravičnici v Carigradu...

Bolgarski trgovci so hodili v Carigrad, ter prodajali ovne. Srečali so še s tem in z onim, pa se pogovorili to in ono, beseda je dala besedo in nazadnje se je izvedelo, da je v nekem konzulatu neki Bolgar Belokrvski, enakovrsten s konzulom. Pa so se vračali bolgarski trgovci nazaj v Bolgarijo, pa hodili od sela do sela in nabirali ovne, pa so pripovedali in razslulo se je po Bolgariji, da je uslužben v nekem konzulatu v Carigradu Belokrvski enakovrsten s konzulom. In to se je izvedelo tudi v Petkovem selu. „Kdo je neki ta Belokrvski? Kaj pa seljani, ali ni to dete Petka Belokrvčanina, kaj?“ Pa vprašajo deda Petka: „Nu pa ti, ded Petko, kje je tvoj sin sedaj?“ — „Oh, neznam, ded, . . . neznam; pisal mi je nekaj časa, pisal, pa je nehal, učil se je za konzula, tega ne vem.“ — „Živ je, ded Petko, živ je. V nekem konzulatu v Carigradu je, istovrsten s konzulom.“ — „Ali res, kaj ne, seljani?“ — „Resnica, ded Petko!“

III.

Ded Petko proda njivico, vzame nekoliko denarja, dene kruha v torbo, vzame

palico in reče ženi: „Z Bogom!“ — „Zdravi, seljani!“ — „Z Bogom mož moj!“ — „Na dobro srečo, ded Petko!“ Pa odpravi se proti Carigradu... Ves sključen trudnosti in trpljenja i od starosti.. koraka ded Petko proti Carigradu!... Pride do Gabrovo, pa mimo njega da dospe do Balkana... Oh, dete! ali si to ljubo dete!... Preide mimo Sv. Nikola mimo Šipke, Kazanlika Zagore... Ustavi se, počiva, oddahne si, naspi se pa gre zopet dalje... „Ali je daleč stričko, v Carigradu?“ vpraša ded Petko delavce-vaščane. „Daleč je, ded, daleč!“ — „Ali kako, da si se napravil celo do Carigrada, ded?“ — „Oh, veste, sina imam tam, sina, enak je konzulu in tam je v konzulatu!...“ Pride ded Petko do Drenopolja. Mesto je veliko, da se človeku kar glava zamaje!... Vidi starrec studenec, pa se ustavi, pa si namoči odrevene noge, pa si lije mrzlo vodo na glavo, pa sede, da se odpočije malce tam pri kaki kolibi, potem pa zopet potuje dalje. Vpraša, poprašuje kristjane, i Turke, kod pelje pot v Carigrad in pohiti, da pride iz mesta, in da se tam na polju prespi ter se tako povrnejo moči starčku.

(Dalje pride.)

Brez milosti in pardona bomo razkrinkali javnosti vse krivičnosti in nerednosti v okr. šol. svetu, če se takoj ne neha s sedanjim sistemom. Gradiva za to imamo toliko, da bo marsikdo kar strmel.

Naša potrpežljivost je brezmejna in če se nam potisne v roko bojno kopje, pokazemo, da ga znamo dobro rabiti. Moč je na naši strani, kajti ljudstvo je z nami. In v imenu našega ljudstva povemo jasno in glasno, da mora politika v našem okr. šol. svetu — prenehati. X. Y.

Dopisi.

Iz Mirna. — Prihodnjo nedeljo bo pel novo sv. mašo v naši farni cerkvi naš domačin č. g. Vincenc Štanta. Omenjeno bodi, da ni pel nove sv. maše v Mirnu uže 49 let noben domačin. Zadnji novomašnik v Mirnu je bil preč. g. Vuk, sedanji vikar v Lipi na Krasu. — Č. g. novomašniku kličemo vse najbolje o priliki veselega dogodka!

Iz okolice. Minolo nedeljo podala se nas je večja družba v Orehovlje, kjer je napovedalo tamošnje izobraževalno društvo veselico. Domačini in bližnji okoličani so napolnili Mozetičevo dvorišče. Nastopilo je 50 telovadcev pri prostih vajah. Novost je bila, da so se proste vaje proizvajale po taktu petja mešanega zbora iz Mirna. Telovadba na orodjih je vzbujala pozornost. Enako velike skupine. Nastopali so razni pevski zbori tako iz Bilj, iz Orehovelj, iz Mirna ter tamburaški zbor. Govoril je tudi biljenski preč. g. kurat Abram o organizaciji mladine. Igra „Tri sestre“, katero so igrali domači igralci in igralke, se je dobro igrala. — Sploh se opazuje napredek v naših društvih, najsi bodi pri telovadbi, petju ali pri dramatičnih nastopih. Mladina se čedalje bolj zaveda zahtev sedanjega naprednega časa, zato hitrimi koraki hiti po poti resnične izorazbe. Udeležnik.

Iz Št. Mavra. Novi železni most za pešce med Št. Mavrom in Solkanom bo skoro dodelan. Čuditi se je podjetnosti in vztrajnosti g. Fonzarija, s katero se je lotil težavnega in s tolikimi stroški zvezanega dela. Občinarji smo mu prav hvaležni; prejšnji prevoz z ladjo je bil mogoč le o majhni vodi. Če je Soča količkaj narastla, pa nismo mogli v Solkan. Most bo v veliko korist tudi gorenjim Bricem, ker precej skrajša pot na postajo; posebno pa pride prav goriškimi izletnikom, kajti v goriški okolici ni lepšega sprehoda, kot je izlet skozi Pevmo v Št. Maver in po solkanski strani nazaj. Strokovnjaki brez izjeme hvalijo lepo in solidno izvršitev mostu, kar je zopet v čast g. Fonzariju, ki je sam napravil načrt in vodil vse delo. Sredi avgusta se most blagoslovi in slovesno izroči prometu.

Iz Lokovca. Da smo Lokovčani zapuščeni in ločeni od sveta, to vedo tisti, ki so uže obiskali naše zapuščene kraje. Občina raztrošena na široko, poti slabe. Do cerkve nimamo nič manj kot eno in pol ure. Pot do cerkve je pa tako slaba, da še žival, ki ima štiri noge, ni prav varna na njej. Ako imamo kaj za prodati, moramo vse na naših plečah znositi. Kaj to pomeni, ve tisti, ki tako delo opravlja. Tako slabih poti menda ni po vseh hribih. — Pa tudi zdrave vode nimamo. Da bode svet vedel, kako vodo pijemo, povemo, da pijemo vodo z naših gnjilih slamnatih streh, ki se steka v takozvane šterne. Potem si lahko mislite, kakšna mora biti ta voda. Najbrže, da prav zdrava ne. Da bi videli, kakšno barvo ima, kakor bi bila od dima.

Županstvo se za nas nič ne briga, zlasti župan ne. Lastni žep mu je vse. Pravi, da naš dušni pastir ne uči prav. Seveda ne, kajti resnica oči kolje. Da ne mara naš župan mnogo za cerkev, govori jasno to, da, ko zvoni k maši, se navija pri njem gramofon, ki kliče ljudi v njegovo gostilno namesto v cerkev. On ceni bolj gramofonove valčke

kot duhovnikovo božjo besedo. O, da bi naš preč. g. kurat Klanjšček učil, naj gredo ljudje namesto v cerkev v županovo krčmo, bi bilo pri našem županu vse prav.

Tako je pri nas vse narobe. Nič se ne skrbi za javno blaginjo občinarjev. Le da si polnijo nekateri žepi z denarjem revežev, pa je vse dobro, tudi če drugi lakoto trpe. Dobro bi bilo, da bi naše predobro lokovško ljudstvo spoznalo kačo, ki pije srčno kri . . . Lokovčan.

Politični pregled.

Cesarjeva osemdesetletnica.

V Berlinu se govori, da namestavajo cesarju ob njegovi osemdesetletnici čestitati skupno nemški zvezni vladarji. Dvorni dunajski uradi tega ne verujejo, ker niso za to še dobili nikakih ukazov. Gotovo je le, da obiščeta vladarja nemški cesar in belgijski kralj.

Spomenik cesarju Fran Josipu v Karlovih Varih.

Odbor nemških zdravilišnih gostov iz rajha z baronom Manteuffel-om na čelu je sklenil napraviti v Karlovih Varih bronast kip cesarja Fran Josipa o priliki 80 letnice njegovega rojstva in 30 letnice obstanka zveze med Avstro-Ogersko in Nemčijo.

Hrvatska kriza.

Cesar je vsprejel v soboto ogrskega ministerskega predsednika grofa Khuen-Hedervary-ja v Ischl-u v avdijenci. Grof Khuen-Hedervary je poročal cesarju o demisiji hrvatskega bana Tomasića. Kakor se je pa že naprej vedelo, ni cesar sprejel banove ostavke. Kako se bode sedaj poravnal spor med koalicijo in banom, tega še nikdo ne ve. Ban upa, da bo spor za sedaj rešil na ta način, da bo odločitev v Araničkijevem vprašanju odložil do jesenskega sklicanja hrvatskega sabora, medtem pa bo koalicija vladni voz pridno vlekla dalje. Ako pa to ne, pa da bo za svoj načrt pridobil vsaj večino koalicije in s tem provzročil razkol v svoji večini ter se tako na lep način rešil manj ljubih elementov v nji.

Koalicija pa pravi banu, da iz te moke ne bode kruha. Ona naglašja, da vlada v njenih vrstah sloga in da je možno razpor med njo in med banom le s tem poravnati, ako ban izpolni vse točke pogodbe, ki je bila svoj čas sklenjena med koalicijo in banom.

Ogerski državni zbor.

Zbornica je v soboto nadaljevala debato o indennitetni predlogi. Posl. Štefan Pop (Romun) je rekel, da smatra narodnostna stranka dovolitev indennitete kakor zaupno vprašanje. Stranka pa nima do vlade nikakega zaupanja. Menjava vladnega sistema ni prinesla narodnostim nikake spremembe in ni v ničemer zboljšala njihovega položaja.

Tudi izjava ministerskega predsednika o volilni reformi ni pripravna, da vcepi njegovi stranki zaupanje.

Govornik je potem govoril o volilnih zlorabah in se je pritoževal, da so še sedaj vsi volilci, ki so glasovali za kandidate narodnosti, izpostavljeni preganjanju. Govornik je odklonil predloga. —

Pogajanja za sklep trgovinske pogodbe med Avstro-Ogrsko in Srbijo dovršena.

Med avstro-ogorskimi in srbskimi delegati je bilo v soboto doseženo popolno sporazumljenje in sedaj je le še urediti sestavo pogodbe. Nova trgovinska pogodba temelji na isti podlagi, kakor ona iz leta 1908 in je le njen obseg ožji. Na svršetku se je minister za unanje stvari dr. Milovanović, ki odputuje v Marijine vari, poslovil od avstrijskih delegatov. Pogodba bo bržkone podpisana sredi tega tedna.

Boj na turško-črnogorski meji.

Vsak dan se vrše spopadi med Črnogorci in turškimi vojaki na črnogorski turški meji. Pri boju v petek sta

bila na turški strani ustreljena dva turška vojaka in trije lahko ranjeni.

Ruski poslanik v Belgradu.

Vesti inozemskih listov, da je ruski poslanik Hartvig zapustil Belgrad in da se več ne vrne in sicer zaradi tega, ker srbska vlada neče ugoditi želji Rusije, da bi kralj Peter šel osebno čestitati knezu Nikoli na Cetinje ob priliki 50-letnice vladanja, so popolnoma izmišljene. Poslanik Hartvig je nastopil svoj običajni vsakoletni dopust, ki traja mesec dni.

Atentat na bivšega španskega ministerskega predsednika Maura.

V noči od petka na soboto ob 11. uri in pol je z brzovlakom dospel v Barcelono iz Madrida bivši ministerski predsednik Maura, ki se je s parnikom „Miramare“ podal v Palmo na otoku Mallorca. Na kolodvoru so ga pričakovali načelniki oblastnij. Ko je Maura stopil z voza in objel nekega prijatelja, je neki skromno oblečen mladenič trikrat ustrelil nanj z Brownigovim revolverjem. Maura je bil ranjen na roki in na nogi, njegov prijatelj pa na nogi. Rane so lahke. Antentator, neki Emanuel Posa Roca, je bil aretiran in v avtomobilu odveden na generalni kapitanat. Mauro so odnesli na parnik „Miramare“, kjer so mu nudili prvo pomoč.

Italijanska iredenta in nemške aspiracije na Trst.

Znana „Schlesische Zeitung“ pri naša svoja razmotrivanja o italijanski iredenti in prihaja na podlagi znanih demonstracij v Italiji in v Avstriji do logičnega zaključka, da vsa 30letna zveza med Italijo in Avstrijo ni dovela Italijanov do zavesti, da se morajo pošteno odreči Trstu in Trentu. Zato pa tudi manjka realnih pogojev za pravo trozvezo. Razmerje Italije do trozveze je samo platonično kajti: ako bi se Italiji ob kaki mednarodni komplikaciji nudila nada, da dobi Trst in Trentin, bi se gotovo brez vsacega pomisleka postavila na stran sovražnikov svojih dosedanjih zaveznikov.

Darovi.

Društvu za podporo izpuščenih kazencev

in njihovih nedolžnih rodbin v pokneženi grofiji goriško-gradiščanski so darovali: C. kr. ministerstvo K 400, velerodna gospa A. vdova baronica Löhneysen K 50, ter gospodje: Ivan Ventrella K 2, L. Boufadin K 2, Josip Vittori K 1, Ant. Castellan K 2, R. Turus K 1, Iv. Valle K 1, Ant. Brumat K 1, Avg. Baudera K 1, L. Doliach K 2, Grofica Attems K 2, I. Piccinini K 2, E. vd. Concion K 3, preč. g. Max pl. Pelca K 1, Fr. Peterin K 2, preč. g. Ant. Concion K 2, Iv. Mosettig K 1, Fr. Cantarutti K 1, Val. Movia K 1, M. Visintin K 1, Iv. Berghinz K 1, R. Mocchiat K 1, I. Viola K 1, Josip Comelli K 1, E. Fermann K 1, Ed. Castellan K 1, M. Berto K 1, Fr. l. Chiarego K 1, Jos. Mitri K 1, Ant. Bello K 1, I. Montanari K 1, Ar. Fami K 1, Iv. Romboni K 1, Adolf Preschern K 1, Marija vdova Collarig K 1, Šilvij K 1, Marija Franzot K 1, Evgen Preschern K 3, vsi iz Gradiške ob Soči. Slavna „Narodna tiskarna“ in „Hilarijanska tiskarna“ so skrčile račun.

Za zasebno slov. gimnazijo v Gorici

je sklenilo starešinstvo v Kanalu prispevati 300 K. Tudi občini Štandrež in Solkan ste že sklenili prispevati s primernimi svotami.

Domače in razne vesfi.

Novo sv. mašo je danes pel v Gorici č. g. Anton Pisk; v sredo 27. julija bo pel novo sv. mašo pri č. šolskih sestrah pri soškem mostu č. g. Miroslav Glavič; dne 30. julija č. g. Pavel Zavadla na Bledu; v nedeljo 31. julija bodo peli novo sv. mašo in sicer: č. g. Vincenc Štanta v Mirnu, č. g. Frančišek Močnik v Cerk-

nem, č. o. Valerijan Sartorij, kapucin v Gorici in č. o. Zofron Kozlevčar, frančiškan v Zatičini; dne 5. avgusta bode pel novo sv. mašo v Drežnici č. g. Anton Rutar. — Vsem č. gg. novomašnikom, ki stoje na pragu resnega dela v dušni blagor človeštva, kličemo: Bog blagoslovi Vaše delo! Vaša setev naj obrodi obilen sad!

„Slovenski Narod“ v Ljubljani je čutil potrebo, priobčiti minuli teden članek o goriški politiki in njenih strankah. Člankarju se na prvi nup vidi, da bi rad zakril nekaj, česar se na Goriškem ne da več storiti. — Zakriti bi hotel praznoto in brezdelje goriške liberalne stranke, ki spi spanje pravičnega in je vse njeno „delovanje za ljudstvo“ v rokah urednikov „Soče“ Damira Fajglja in Ivana Kavčiča. Člankar v „Slovenskem Narodu“ vidi v naši stranki vse razdejano, vidi prepire za prvenstvo, gnilobo itd., o čemur ne vemo mi prav nič. V liberalni stranki pa vidi harmonijo, le še nekaj mož manjka, ki bi šli med ljudstvo. No, mi ki poznamo liberalno stranko, vemo, kaj je ta vredna. Dela ne nič; ker nima mož za to. Ako kaj naredi, se uže hočejo s tem „delom“ okoristiti razni „izvrševalni“ člani. Stranko in izvrševalni odbor flikajo in flikajo, vsako leto preustrojajo, reorganizirajo in organizirajo, popolnjujejo in volijo, nazadnje pa je vse skupaj za nič. Flika na fliki, na fliki pa luknja. Tukaj je prava disorganizacija, prava politika lenobe, drugače kot v „Slov. Ljudski Stranki“. — Sicer pa se čudimo „Slov. Narodu“, da je dal prostora takemu članku, ki bi bolj pristojal razmeram v kranjski liberalni stranki kakor naši. Tam je cel ravs in kavs med mladimi in starimi in je prepir uže javno bruhnil na dan. Da, da, kakoršen je kdo sam, tako misli o drugih.

„Delati se mora vspešno le, če so sposobni delavci pa v zadostnem številu na razpolago“ — piše. Tukaj indirektno priznava sam člankar, da v liberalni stranki ni sposobnih delavcev, da je vse za nič. Kdo pa bo delal kaj v stranki lenobe in zabavljanja, kjer se dela „za narod“ le če dobro nese, sicer se živ krst ne zmeni za nič. „Treba je zasnovati novo, veliko delo na široki podlagi, demokratični, socialni.“ — Saprament, to pa to! Torej do sedaj ni bilo vse skupaj za nič, kakor smo mi uže večkrat pribili. No, nakrat pa pride „Slovenski Narod“ in še on vrže kamen na leno liberalno stranko. Celo demokratično podlago hoče člankar za novo delo v liberalni stranki. Pa tudi socialnega naslova ga ni več sram. Kaj pa poreko rdeči sociji, ako jim liberalna stranka ukrade naslov „socialna demokratična.“ Joj, celo demokratični bi hoteli biti naši liberalci! Kmalu pridejo do tega, da bodo zahtevali, naj liberalna stranka strogo sloni na krščansko-socialni, socialno-demokratični, liberalno-napredni in svobodomiselnosti - brezverski podlagi. Saj so uže vse poskušali, pa ni nikjer nič.

Deželna zavarovalnica proti požaru. Komaj se je ta ideja sprožila, že so se je gospodje liberalci pri „Soči“ ustrašili in si mislijo: Ti šmentani klerikalci nameravajo spet nekaj, kar bi bilo koristno za deželo in vleklo ljudstvo v njih stranko. Zato moramo uže zgodaj začeti ruvati proti temu. Kakor da bi bili podkupljeni od židov (Mogoče so! Op. st.) zagovarjajo milijonske privatne zavarovalnice proti požaru, ki odnašajo vsako leto stotisočake iz naše dežele. Njim je ljubeše, ako utikajo nemški židje tisočake v njih žepi kakor pa naša dežela. — Liberalci so dosledni nasprotniki vsakega koraka, ki bi deželne finance zboljšal. Spominjamo se na užitnino, kaj so vse uganjali, potem boj proti hipotečnemu zavodu, sedaj proti nameravani deželni zavarovalnici proti požaru. Oni bi hoteli v resnici finančni polom dežele. Peče jih namreč to, da ni še prišlo do tega poloma, kajti znano je, da finačno polomljenemu nasprotniku najbolj dobro de, ako vidi tudi tega in onega v denarnem polomu. Ker so sami

v velikem denarnem krah, ki je prikukal na dan pri ranjki „Mizarski“ in škiili še kje druge na svitlo, zato bi radi videli vse v finančnem polomu. — Zaganjanje liberalcev v nameravano deželno zavarovalnico ni nič drugega, kakor strah, da bi vspevala. Na veliko jezo liberalcev pa uža danes povemo, da se bo ta stvar resno vzela v poštev in bodo o stvari govorili možje, ki vsako reč razumejo bolje kakor „Sočini“ zabavljači.

Socialni demokratje Goriške so priredili minulo nedeljo izlet v Trst. Priredili so poseben vlak. Z lepaki so vabili na ta izlet, ki pa se ni obnesel kakor so pričakovali. Z Goriškega menda jih ni prišlo v Trst niti 400. Večina izletnikov z Goriškega je bila seveda Slovencev, ki so bili laškim socialistom le za štafaž, kakor navadno. Pravijo, da so laški socialni demokratje kričali po tržaških ulicah „abbasso i sciavi!“ Lepo sicer to ni, a vsekako značilno za internacionalizem socialnih demokratov, katerega povdarjajo ob vsaki priliki, da slepijo s tem slovensko delavstvo.

Liberalno gospodarstvo. — V današnjem „Piccolo“ čitamo: V blagajni cestnega odbora v Idriji, ki se nahaja v rokah slovenskih radikalcev (liberalcev), so prišli na sled primanjkljaju 63.000 K. Kranjski deželni odbor je vsled tega odredil revizijo uprave vseh avtonomnih korporacij.

Vprašamo „Sočo“: Je li res to, kar piše „Piccolo“?

Iz socialnodemokratskega tabora. Kakor poroča „Fachzeitung“, glasilo socialno-demokratskih usnjarskih delavcev, 14. julija t. l., se je v osrednjem odboru socialno-demokratske strokovne zveze usnjarskih delavcev sklenilo 25. junija l. 1910, da se vloži proti načelniku krajevne skupine Dunaj XX. sodnijska ovadba, ako v teku določenega roka štirih tednov ne poravna vsote, ki manjkajo v društveni blagajni. In po tem naj stranka, v kateri je na stotine defraudantov, sodi druge in uči npravnosti. Marsikom, tudi zaslepljenemu slovenskemu socialnemu demokratu, se bodo odprle oči ter bo videl, koga redi s svojimi težko prisluženimi vinarji.

Cesar ob osemdesetletnici. — Oficijelni organ skupne vlade na Ogrskem, „Pester Lloyd“, javlja, da namerava cesar Franc Jožef ukreniti ob svoji osemdesetletnici tri znamenite čine milosti in naklonjenosti in sicer: 1. Ranžirati častniške dolge potom Albrehtovega fonda in fonda, katerega ima vojaški red Marije Terezije. 2. Odpustiti neznatnejše sodnijske kazni in 3. indirektno upeljati petintridesetletno službeno dobo za častnike in sicer na ta način, da bi se štelo dvanajst aktivnih službenih mesecev za petnajst — a prirastek ne sme znašati več kot 5 let. Od te ugodnosti pa bi bili izključeni skladiščni častniki in vseh vrst vojaški uradniki.

Sedma lekarna v Gorici. Nasproti mestnemu vrtu in tek. Verdi se odpre začetkom prihodnjega leta sedma lekarna v Gorici. Lastnika ji bodeta Tromba & Bartoli.

Toča se je vsula v nekaterih občinah v goriški okolici v nedeljo zjutraj, ki pa ni napravila škode, ker je prišla z dežjem in ne debela. — Iz Flumičela se poroča, da je tamkaj toča minuli teden pobila poljske pridelke. Škoda je velika.

Z Vipavskega nam poročajo, da je tudi tam bila spet toča minolo nedeljo zjutraj ob 4. uri. Prišla je s kraške strani preko Prvačine in pobila hrušo v občinah Gradišče, Prvačina, Osek, Sempas, Črniče, Sv. Križ, Sv. Tomaž, Lokavec itd. Vzela je polovico vinskega pridelka. Posestnik iz Šempasa nam je povedal, da uže mnogo, mnogo let ni toča prizadela tako škodo imenovanim občinam kakor minulo nedeljo. Trgatev bo ničeva. Kar ni vzela peronospora, je toča potolkla.

Grozna nevihta s točo, silnim nalivom in gromenjem je razsajala v nedeljo zjutraj ob 2. uri tudi na Bovškem.

Na gorah je padel novi sneg. Vode so silno narasle. Temperatura se

je občutno znižala. Tudi burja je strahansko razsajala.

Slaba letina v Istri. — Poroča se, da je v zadnjih tednih uničila toča skoro vso žetev v Istri. Stiska je zelo velika, a bo še večja, ko bo že itak revnemu prebivalstvu posla še lanska zaloga. Vladna pomoč je nujno potrebna.

Strela je udarila med nedeljskim neurjem zjutraj v dimnik županove hiše v Vrtojbi. Poškodovana je nekoliko zid in ubila psa. Druge nesreče ni bilo.

Razpis natečaja. — V šolskem letu 1910—1911 podelita se dva državna štipendija, vsaki v znesku letnih K 500 (petsto kron) in sicer za dobro redno izvršenih študij, dvema mladeničema rojena in pristojna na Primorsko, ki se obvezeta, da po dokončani višji šoli za sadje in vinorejo v Klosterneuburgu ali poljedelske šole „Francisco Josephinum“ v Mödlingu ter temu sledečem praktičnem službovanju pri kmetijstvu, se posvetita najmanj za pet let službi potovalnega učitelja za kmetijstvo na Primorskem. —

Prosilci za enega teh štipendij naj uložijo svoje prošnje naslovljene na c. kr. ministerstvo za poljedelstvo najkasneje do 15. avgusta t. l. na c. kr. namestništvo v Trstu ter opremijo iste s sledečimi prilogami:

1. krstni list;
2. dokaz pristojnosti k eni primorskih občin (domovinski list);
3. spričevalo z dobrim vspehom dovršenega 4. razreda gimnazije ali realke;
4. spričevalo izdano od uradnega zdravnika o telesnem zdravstvenem stanju;
5. izjavo, kateri gori navedenih učnih zavodov želijo obiskovati;
6. Obvezna izjava prosilcev oziroma njihovih starišev ali postavnih varuhov, da se po redno dovršenih študijah ter po teh sledeči kmetijski praksi posveti najmanj za dobo 5 let službi potovalnega učitelja za kmetijstvo na Primorskem ne da bi pa s tem dobil kako pravico do državne službe.

Novi glavni ravnatelj južne železnice postane sekčni načelnik železniškega min. dr. Avguštin vitez pl. Weeber.

Čeh rektor na švicarskem vseučilišču. Kakor poročajo češki listi, je bil za rektorja vseučilišča v Freiburgu izvoljen Vincenc Zapletal, moravski Čeh.

Novi stokronski bankovci. — Avstro-ogrška banka bo izdala z 22. avgustom t. l. nove stokronske bankovce z datumom 2. januarja 1910. Stare 100-kronske bankovce od 2. januarja 1902 se more zamenjati do 31. avgusta leta 1912 pri avstro-ogrski banki. Novi bankovci so 16,3 cm dolgi in 10,8 široki.

115 doktorjev prava je bilo pretekli teden promoviranih na dunajski univerzi. To je doslej najvišje število, ki se je kdaj doseglo na tej univerzi.

Velik požar na Dolenjskem. V petek je vpepelil ogenj na Potoku v občini Šmihel-Stopiče desetim gospodarjem hiše, gospodarska poslopja, žito, ki se je nahajalo v kozolcih in krmo, ki je bila že v skednju. Enemu gospodarju je zgorela 20 mesecev stara hči, krava in drugo. Škode je za 40.000 K. Vsi gospodarji skupaj so bili zavarovani za 10.000 K.

Strašno neurje na Ogrskem. — V soboto ponoči je razsajal v komitatu Arva na Ogrskem strašen vihar z močnim nalivom. Mesto Also Kubin je bilo skoraj celo pod vodo. Na nekaterih mestih je bila voda 1 m visoka. Voda je izrula drevesa, tudi mrtvo človeško truplo so našli. Polje je popolnoma opustošeno. —

Ogenj je uničil na kolodvoru v Gyertyamos skladišče z vsem blagom, ki je bilo v njem. Škode je 50.000 K.

Ciklon v Lombardiji. — Iz Milana se poroča o grozni nevihti, ki je razsajala v petek po Lombardiji. 50 mrtvih in na stotine ranjenih se je konstatiralo. Mnogo hiš je podrtilih. Tovarne so težko poškodovane. Vozove je kar neslo s ceste.

V mestu Mazzate je bila taka toča, da je ponekod dosegla višino 1 m. Škoda je velikanska. Mnogo družin je brez strehe in hrane.

Letoviščarji na begu. Na Koroška letovišča je prišlo tudi letos precej tujcev, a obstanka jim tam ni. Letoviščarji kar beže in sicer kar trumoma, ker je letos na Koroškem toliko moskitov, komarjev, strupenih muh in takega mrčesa, da ljudem ni obstali. V letoviščih kjer je časih bilo težko dobiti najskromnejšo sobico, so zdaj cele vile in hiše kakor izumrle.

Samomor na morju. Kapitan Cherubini parnika „Argentina“ Avstro-Americane je naznanil minulo soboto pristaniščni oblasti v Trstu, da je na poti iz Njujorka v Sredozemskem morju skočil s krova potnik III. razreda Ivan Trenz. Kapitan je dal parnik takoj ustaviti, ter storil vse mogoče, da bi nesrečneža rešil, a brezuspešno.

Število Slovanov. — Češki profesor Ljubov Niederle je izdal povodom sofijskega vseslovenskega kongresa knjigo „Slovanski svet“. V tej knjigi je našel profesor Niederle 94 milijonov Rusov, 17,664.350 Poljakov. Čehi in Slovake smatra pisatelj enim narodom in ceni jih na 9,500.000 skupno s Čehi v Rusiji, ostali Evropi in Ameriki; v Avstriji jih je 5,955.897, v Nemčiji 115.000, na Ogrskem je 2,019.641 Slovakov in 50.000 Čehov, v Ameriki 800.000, v Rusiji 56.100 in v ostali Evropi 20.000. Slovencev je okolo 1 in pol milijona, in sicer v Avstriji 1.192.780; na Ogrskem in Hrvatskem 102.000, v Italiji 35.000, v Ameriki 100.000. Srbov in Hrvatov je po Niederlu okolo 8 in pol milijonov in sicer: v Avstriji 711.382, na Ogrskem in Hrvatskem 2,839.016, v Bosni in Hercegovici 1,700.009, v Črnigori jih je 250.000, v kraljevini Srbiji 2,298.551, v Stari Srbiji in Makedoniji 300.000, v Albaniji 100.000, v Ameriki 300.000. Iz tega splošnega števila je po računu Niederle-ja 2 in pol milijona Hrvatov in okolu 6 milijonov Srbov. Bolgarov šteje okolu 5 milijonov in sicer v sami Bolgarski 2,855.379, v Makedoniji 1,200.000, v drugih turških pokrajinah 600.000, v Rumunski 90.000, v Rusiji 180.000. Lužiških Srbov je po njegovem računu okolu 150.000. Vseh Slovanov skupaj je 136 milijonov. Te številke so sestavljene na podatkih ljudskega štetja v letu 1900. Ker se pa letno množijo 1-4 odstotkov, je danes to število naraslo na okolu 160 milijonov. — Analfabetov je največ med Rusi 77%, a najmanje med Srbi 74%, Bolgari 71%, Hrvati 54%, Poljaki 41%, Slovenci 23%.

Slavnostno odkritje spomenika spesnitelju hrvaške narodne himne „Liepe naše domovine“ se bo vršil dne 7. avgusta t. l. v Klanjcu na Hrvaškem. Z odkritjem je združeno veliko narodno slavlje s petjem, predavanji in kresovi. Spomenik Antona pl. Mihanovića je izklesal kipar Robert Frangeš-Mihanović.

Cesarske vojaške vaje. Nekateri listi so prinesli vest, da so letošnje cesarske vaje odpovedane. „Fremdenblatt“ pa piše, da je ta vest neresnična in da cesarske vojaške vaje se bodo vršile in da bodo le prenešene na drugo ozemlje, ako bode to potrebno. Zgorajšnja vest je nastala namreč vsled tega, ker se je v nekaterih krajih na Ogrskem pojavila konjska smrkavina.

Hudi mesarji. — Mesarji v Klosterneuburgu so napadli ženske, ki so stale na straži, da občinstvo ne prelomi štrajka proti mesarjem ter so ženske, ki so opravljale službo stavkarskih paznikov, pretepli. Policija je s težavo napravila red in mir.

Dolgovi odvetniških kandidatov. Disciplinarni senat najvišjega sodnega dvora je povodom nekega revizijskega rekursa odločil, da ne more biti sprejet v listo odvetniških kandidatov, kdor ima toliko dolgov, da jih ne more plačati.

Osebnodohodninski davek je prinesel državi leta 1908 72-2 milijonov kron torej 6-8 milijonov kron več kakor leta 1907. Prvo leto, ko je bil ta davek vpeljan t. j. leta 1898 je nabrala država 44-6 milijonov kron; v 11 letih so dohodki na tem davku poskočili za 27-6 milijonov kron.

Davek na osebno dohodnino plačuje 3,405.447 ljudi, to je 12-16% vseh prebivalcev. Od teh odpade 309 milijonov na dohodnino od zemljišč, 419-5 milijonov od

stavn, 1199-5 milijonov od samostojnih podjetij, 1700 milijonov od plač, 579 milijonov od kapitalov in 60 milijonov od drugih dohodkov. Razne dežele plačujejo in sicer: Gor. Avstrijska 33-98 mil., Solnograška 560.904, Štajerska 3-12 mil., Koroška 699.476, Kranjska 589.263, Trst 1.75 mil., Istra 376.124, Goriško-Gradiščanska 288.533, Predariška 399.320, Češka 19-4 mil., Moravska 4-79 mil., Šlezija 1-5 mil., Galicija 5-6 mil., Bukovina 878.601 in Dalmacija 387.159 kron. Samo mesto Dunaj je leta 1908 plačalo 30-4 milijonov kron osebno dohodninskega davka.

Kdo bo monaški knez? — Grškega princa Jurija smatrajo kakor kandidata, ki ima največ nade, da postane monaški knez, ako monakovci ne proglasijo republike. Kakor znano, je knez Albert razdedinil svojega edinega sina Ludvika.

Drobfinice.

Ivan Orth — živ? Iz Pariza poročajo: Vsled v listih proglašene poziva radi proglasitve bivšega avstrijskega nadvojvode, poznejšega Ivana Ortha, mrtvim, se je oglasil nekdanji mornar Renaux na ladji „Margareta“, ki trdi, da je Ivan Orth še živ in da se pri znani nevihti s svojo nevesto ni pogreznil z ladjo v morje, ker je že preje zapustil ladjo. Tudi je baje on oddal na Ivana Ortha neka pisma v času, ko se je ladja že zdavna potopila. Ivan Orth da je namenoma pustil raztrositi vesti, da se je pri omenjeni nevihti s svojo rodbino vred potopil, ker je bil s svojci v sporu. Ivan Orth da je radi tega že prej se izkrcal iz ladje, ker je prišlo med njim in kapitanom ladje do prepira. Pa so se baje hoteli že prej poskusiti trije atentati na njega. Poročilo Renauxa je zelo fantastično in konča s trditvijo, da živi Ivan Orth sedaj v Južni Ameriki kot navaden kmetovalec.

Čin blaznega. Višji županijski sodnik Janesa je pripeljal svojega 18letnega, na živih bolnega sina v Sibinj, da ga da zdravniško preiskati. V hotelu je bolni sin napadel očeta ter ga skušal zadaviti. Le z velikim trudom se ga je oče ubranil. Sin je na to hitel k oknu ter skočil z okna na cesto, kjer je obležal mrtev.

Grozen čin očeta. — Poštni sluga Molnar v Budimpešti je potem, ko je odstranil ženo iz stanovanja, z britvijo šel nad svojih pet otrok v starosti 2 mesecev do 8 let in vsem prerezal vratove. Na to je izvršil še sam nad seboj samomor. Žena je zblaznela, ko je prišedša domov, zaznala za grozno dejanje svojega moža. Vzrok je bila baje velikanska beda.

Cela družina zastrupljena z gobami. V Wessenheimu pri Höchstu je

Svarilo!

Schicht-ovo milo je pravo
samo z imenom

Schicht

in z znamko „Jelen“.

obolela družina delavca Reinemerja vsled zavžitja strupenih gob. Dva otroka in mož so že umrli. Ostalo družino so prepeljali v težkem stanju v bolnišnico.

Tolstojevi rokopisi pogoreli. — Na posestvu Tolstojevih hčere v Tulschem gubernementu je nastal požar, ki je med drugim uničil tudi petdeset Tolstojevih rokopisov. Tolstoj jih je bil posodil svoji stari prijateljici Schmit, ki je bila na posetu njegove hčere Tatiane.

Amerika proti Avstriji. Ameriški poslanik je obvestil avstrijsko vlado, da ameriška vlada nikakor ni voljna mirno gledati boja, ki ga vodi Avstrija proti ameriškim lastnikom petrolejskih vrelcev. Ameriška vlada bo Avstriji na to odgovorila s svojim strogim postopanjem nasproti izseljencem iz Avstrije in z vpeljavo specialnega tarifa za avstrijsko blago na ameriškem trgu.

Najvišja gora na svetu. — Učenjak in raziskovalec dr. Tom Longstaff je preštudiral Karakorumsko hribovje v Aziji in našel, da se nahajajo tam gore, ki so višje od Gavrizankarja, ki je veljal dosedaj za najvišjo goro na svetu (8800 m). Najvišji vrh je krstil učenjak na Teram-Kangri, in kakor meni, je ta vrh visok 9420 m.

Književnost.

Prešernovo balado „Povodni mož“ je znani skladatelj, okrajni glavar g. Viktor Parma v Litiji uglasil za soli, zbor, orkester.

Loterijske številke.

23. julija.

Dunaj	88	83	7	5	17
Gradec	54	1	61	25	21

Naroči si

kuharsko knjigo, da se ne le naučiš Pekatete pravilno kuhati, temveč da tudi izveš na koliko različnih načinov se dajo pripravljati. Pošlje ti jo brezplačno Prva kranjska tovarna testenin v Il. Bistrici.

10 kron na dan zasluži vsakdo na prav lahek način. Pošljite na dopisnici svoj naslov na firmo: **Jakob König, Dunaj VII.3 - Poštni urad 63.**

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma“.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIĆ & ZAJEC

GORICA v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano, medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

ZAHVALA.

Iz globine srca zahvaljujejo se podpisani na izkazanem sočutstvanju povodom smrti našega blagega, dobrega in ljubljenelega soproga, očeta in tasta

Josipa Sfiligoj pok. Ivana

veleposestnika v Drnovku in bivšega župana v Biljani.

Posebno zahvalo izrekamo domačemu preč. g. župniku Kumarju za obilne tolažilne obiske za časa dolgotrajne bolezni in za vodstvo pogreba, preč. g. župniku iz Šmartnega, preč. gg. vikarjem iz Kozane, Vipolž in Gradnega ter č. g. bogoslovcu Reja iz Dobre za spremstvo predragega pokojnika k večnemu počitku. Nadalje preč gospodu župniku iz Biljane za ginljiv govor ob odprtem grobu na pokopališču, gospodu županu s slavnim občinskim starešinstvom iz Biljane, gospodoma županoma iz Medane in Kojškega, kakor tudi ostalim gospodom briskim županom. Nadalje iskreno hvalo biljanskemu pevskeemu zboru pod spretnim vodstvom gospoda Kožlina za prekrasno in milo petje pred hišo žalosti, v cerkvi in na pokopališču. Č. g. kaplanu iz Šempasa Štef. Kodermac, ki je, ne boječ se daljave in grozne vročine, prihitel, da pokropi v slovo truplo dragega mu prijatelja. Dalje vsem gg. veleposestnikom, posestnikom, učiteljem in uradnikom, sosedom in vsem sorodnikom in znanecem, ki so prišli iz celih obširnih Brd spremit nepozabnega pokojnika k večnemu počitku, ter s tem pripomogli, da se je pogreb vršil na tako velečasten in dostojen način.

Bog vsem stotero povrni!

Drnovk-Gorica, dne 22. julija 1910.

Žalujejo rodbine
Sfiligoj, Kabaj in Muzič.

JOSIP BONANNI

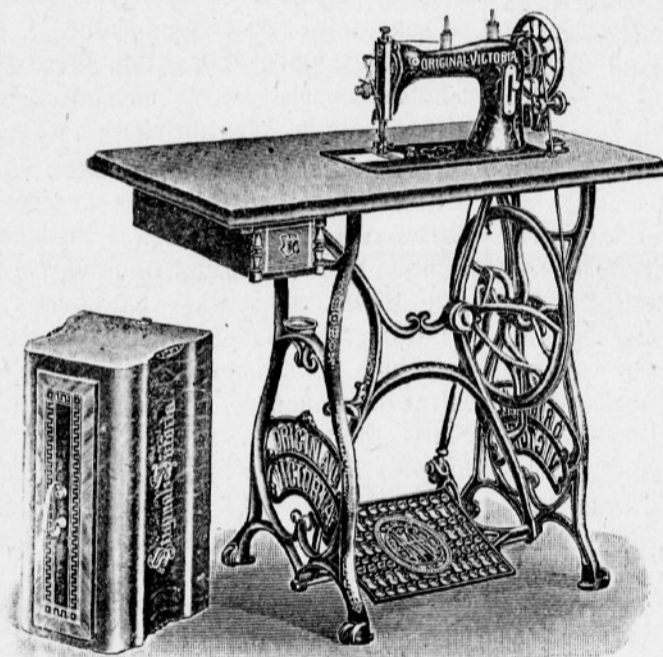
naslednik T. Slabanja

srebrar in pozlatar v Gorici ulica Morelli 12
odlikovan z zlato svetinjo

se priporoča vsem č. cerkvenim oskrbništvom za vsakovrstna izdelava cerkvenega orodja. Plačuje se tudi na obroke. Konkurenca v cenah izključena. Cenike gratis franko na dom.

Cenj. dame in gospodje --- pozor!

imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovjšo marko „Original-Victoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original Victoria stroji delajo še po 10 letni uporabi brezšumno.

Original Victoria stroji so neprekosljivi za vsako rabo in obrtne namene.

Original Victoria stroji so najpripravnejši za umetno vezenje (rek amirauje). Tvrška stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original Victoria stroji so najboljši izdelki vseh dosedaj obstoječih tovarnen.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Victoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Victoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki

Kerevani & Čuk -- Gorica

Stolni trg (Piazza Duomo) št. 9.

Čevljarska zadruga v Mirnu

naznanja sl. občinstvu, da je odprla prodajalno svojih izdelkov na trgu sv. Antona na vogalu v Rabatišče št. 1 ter se priporoča za obilno naročbo. --- Ima v zalogi vsakovrstnega obuvala ter sprejema naročila po

zmernih cenah.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici, TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Rojaki! podpirajte slov. šolstvo
= v Gorici! =

Priporočamo našim gospodinjam pravi: **FRANCKOV:** kavni pridatek z tovarniško znamko: kavni mlinček: iz zagrebške tovarne.

Tovarniška znamka.